02/11/2025

2 Νοεμβρίου: Εορτάζουν οι Άγιοι Ακίνδυνος, Πηγάσιος, Ανεμπόδιστος, Ελπιδοφόρος και Αφθόνιος

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 2 Νοεμβρίου, η Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Μαρτύρων Ακινδύνου, Πηγασίου, Ελπιδοφόρου, Ανεμποδίστου και Αφθονίου. Επίσης, των Μαρτύρων Ευδόξιου και Αγάπιου.

- *Γράφει ο Αριστείδης Θεοδωρόπουλος, Εκπαιδευτικός*

Οι Άγιοι Ακίνδυνος, Πηγάσιος, Ανεμπόδιστος, Ελπιδοφόρος και Αφθόνιος: Οι εκ Περσίας ένδοξοι και καλλίνικοι πέντε μάρτυρες του Χριστού

Μέσα στο πλήθος των ενδόξων και καλλινίκων μαρτύρων, που θυσίασαν την ίδια τους τη ζωή για την αγάπη του Ιησού Χριστού, εξέχουσα θέση κατέχουν οι

τιμώμενοι στις 2 Νοεμβρίου άγιοι ένδοξοι μάρτυρες Ακίνδυνος, Πηγάσιος, Ανεμπόδιστος, Ελπιδοφόρος και Αφθόνιος.

Οι αήττητοι αυτοί αθλητές της πίστεως κατάγονταν από την Περσία και αξιώθηκαν να μαρτυρήσουν για τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό το 330 μ.Χ. επί των ημερών του βασιλιά των Περσών, Σαβωρίου του Β΄.

Την εποχή αυτή ο Σαβώριος είχε εξαπολύσει αδυσώπητο διωγμό εναντίον των χριστιανών και οι άγιοι Ακίνδυνος, Πηγάσιος και Ανεμπόδιστος κρύβονταν σ' ένα σπίτι, όπου δίδασκαν και καθοδηγούσαν πνευματικά τους χριστιανούς, ενισχύοντάς τους στην πίστη. Μόλις πληροφορήθηκε ο Σαβώριος τη χριστιανική δράση των τριών μαρτύρων,διέταξε να τους φέρουν ενώπιόν του και αμέσως τους ρώτησε για την καταγωγή και το επάγγελμά τους. Εκείνοι όμως με παρρησία ομολόγησαν την πίστη τους στον ένα και αληθινό Θεό, γεγονός που εξόργισε τον τύραννο Σαβώριο, ο οποίος έδωσε την εντολή να τους χτυπήσουν με ραβδιά σε όλο τους το σώμα. Όμως οι άγιοι με καρτερία και υπομονή υπέμειναν τα φρικτά βασανιστήρια προσευχόμενοι στον Θεό. Βλέποντας ο τύραννος με απορία την ψυχική δύναμη των μαρτύρων, διέταξε να τους κρεμάσουν και να τους κατακάψουν, μέχρι να παραδώσουν την ψυχή τους. Όμως και πάλι οι τρεις άγιοι υπέμειναν τη φωτιά χάρη στη δύναμη της προσευχής τους, κατόρθωσαν δε με τη θαυματουργική χάρη του Θεού να απελευθερωθούν από τα σχοινιά και γεμάτοι

χαρά να παρουσιασθούν μπροστά στον Σαβώριο, ο οποίος εξοργισμένος άρχισε να τους αποκαλεί μάγους. Τότε ο Ακίνδυνος του απάντησε ότι όσα θαυμαστά γίνονται, είναι αποτέλεσμα της δύναμης του Ιησού Χριστού και για να το κατανοήσει αυτό, του είπε ότι θα μείνει κωφάλαλος. Δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει τα λόγια του ο Ακίνδυνος και ο Σαβώριος δεν μπορούσε να ακούσει και να μιλήσει, επικοινωνούσε δε μόνο με νοήματα. Κατόπιν οι τρεις άγιοι έφυγαν και τότε ο τύραννος συμπεριφερόταν σαν δαιμονισμένος, αφού με νοήματα προσπαθούσε να δώσει εντολή να τους δέσουν. Κανείς όμως από τους υπηρέτες δεν καταλάβαινε απολύτως τίποτα. Τότε οι άγιοι άρχισαν να προσεύχονται στον Θεό για να φωτίσει τον τύραννο και τους υπόλοιπους, ώστε να αντιληφθούν την πλάνη, στην οποία έχουν πέσει. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή Άγγελοι εμφανίστηκαν στον ουρανό με μια ασυνήθιστη λάμψη. Όμως ο τύραννος έμεινε απαθής με την ίδια σκληρότητα και τότε ο Ακίνδυνος βλέποντας την επιμονή του στην πλάνη, προσευχήθηκε για να επανακτήσει ο Σαβώριος την ομιλία του. Το θαύμα έγινε, αλλά και πάλι ο χριστιανομάχος βασιλιάς γεμάτος κακία και σκληρότητα διέταξε τους υπηρέτες να φέρουν σιδερένια κρεβάτια και να ανάψουν από κάτω φωτιά. Στη συνέχεια έδεσαν τους μάρτυρες, οι οποίοι ζήτησαν από τον Θεό να τους ενισχύσει στην πίστη, ώστε να υπομείνουν τα βασανιστήρια, αλλά και να φωτίσει αυτούς που παρακολουθούσαν το μαρτύριο των αγίων. Βλέποντας πολλοί τα γενόμενα, ομολόγησαν την παντοδυναμία του Θεού, για τον Οποίο οι τρεις μάρτυρες δέχονταν με αγαλλίαση τα βασανιστήρια, ενώ τους ζήτησαν να προσευχηθούν για τη συγχώρηση των αμαρτιών τους. Μετά την προσευχή των αγίων επακολούθησε δυνατή βροχή με βροντές και αστραπές, γεγονός που προκάλεσε τον τρόμο στους απίστους.

Ο βασιλιάς όμως Σαβώριος παρέμεινε αμετανόητος και ασυγκίνητος, και ζήτησε από τους μάρτυρες να αρνηθούν τον Χριστό και να θυσιάσουν στα είδωλα. Τότε οι άγιοι μπήκαν στον ναό και προσκύνησαν γονατιστοί τον αληθινό Θεό και όχι τον Δία, όπως περίμενε ο βασιλιάς. Ακολούθησε ισχυρός σεισμός, κατά τον οποίο το είδωλο του Δία γκρεμίστηκε και καταστράφηκε. Τότε ο Σαβώριος εξοργίστηκε τόσο πολύ, ώστε διέταξε να ρίξουν αλυσοδεμένους τους μάρτυρες μέσα σε μεγάλα καζάνια με καυτό μολύβι. Οι τρεις άγιοι δοξολογούσαν τον Θεό και δέχονταν με υπομονή το μαρτύριο. Βλέποντας ο βασιλιάς ότι δεν είχαν πάθει απολύτως τίποτα, βύθισε με κακία τους τρεις αγίους μέσα στο πυρακτωμένο μολύβι, το οποίο όμως του έκαψε τα χέρια. Στη συνέχεια οι άγιοι με τη χάρη του Θεού απελευθερώθηκαν από τις αλυσίδες και βγήκαν από τα βασανιστήρια σώοι και αβλαβείς. Ένας από τους στρατιώτες, που βασάνιζαν τους μάρτυρες, ονόματι Αφθόνιος, είδε το θαύμα και πίστεψε στον Ιησού Χριστό. Τότε ο Σαβώριος προσπάθησε με δώρα και υποσχέσεις να τον επαναφέρει στην ψεύτικη θρησκεία των ειδώλων, αλλά η σταθερή πίστη του και η ακλόνητη ομολογία του για την παντοδυναμία του ενός και αληθινού Θεού τον οδήγησε στον δι’ αποκεφαλισμού θάνατο κατ’ εντολή του βασιλιά. Μάλιστα οι τρεις άγιοι τον ενίσχυσαν στην πίστη του και τον ενθάρρυναν προς το ένδοξο μαρτύριο λέγοντάς του, ότι είναι ο πρώτος που αξιώνεται της αιωνίου θεϊκής δόξας.

Στη συνέχεια ο Σαβώριος διέταξε να βάλουν τους μάρτυρες μέσα σε ασκιά από δέρματα βοδιών και να τους ρίξουν στη θάλασσα για να πνιγούν. Όμως τα ασκιά σχίσθηκαν και οι άγιοι σώθηκαν, ενώ κατόπιν παρουσιάστηκαν στον βασιλιά. Τότε εκείνος νόμισε, ότι οι στρατιώτες δεν ακολούθησαν τη διαταγή του και έδωσε την εντολή να τους ρίξουν στη θάλασσα, αφού τους κόψουν πρώτα τα χέρια. Τότε οι τέσσερις δήμιοι πίστεψαν στον Ιησού Χριστό και με το μακάριο τέλος τους συναριθμήθηκαν στους ενδόξους μάρτυρες του Κυρίου. Στη συνέχεια οι άγιοι Ακίνδυνος, Πηγάσιος και Ανεμπόδιστος οδηγήθηκαν στη φυλακή, ο δε βασιλιάς εξοργισμένος κάλεσε τους συγκλητικούς, τους ανώτατους δηλαδή άρχοντες, για να τον βοηθήσουν στην εξόντωση των τριών μαρτύρων. Στο κάλεσμα αυτό του βασιλιά δύο συγκλητικοί, ο Ελπιδοφόρος και ο Φιλόλογος, κατηγόρησαν με υβριστικές εκφράσεις τον βασιλιά για την ασπλαχνία και τη σκληρότητά του, γεγονός που τους οδήγησε κατόπιν στον θάνατο. Μάλιστα ο Ελπιδοφόρος ανήκε στους λεγόμενους κρυπτοχριστιανούς.

Ο βασιλιάς Σαβώριος διέταξε στη συνέχεια να ανοίξουν τρεις λάκκους και να ρίξουν μέσα τους τρεις μάρτυρες ανάμεσα σε θηρία και ερπετά. Οι άγιοι ζήτησαν προσευχόμενοι τη βοήθεια του Θεού και αμέσως Άγγελοι έβγαλαν τους μάρτυρες από τους λάκκους σώους και αβλαβείς. Όμως νέα βασανιστήρια τους περίμεναν. Τους κρέμασαν και άρχισαν να κατασχίζουν τις σάρκες τους. Αλλά και πάλι

υπέμειναν το μαρτύριο με αξιοθαύμαστη καρτερία και υπομονή. Η ακλόνητη πίστη τους στον Σωτήρα και Λυτρωτή Χριστό και η ξεχωριστή γενναιότητα προσέλκυσαν στο μεταξύ πολλούς άρχοντες και στρατιώτες στο να ασπασθούν τον ένα και αληθινό Θεό, οι οποίοι στη συνέχεια οδηγήθηκαν κατ’ εντολή του βασιλιά στον θάνατο. Ο Σαβώριος προσπάθησε και πάλι με απειλές, αλλά και με δώρα να πείσει τους τρεις αθλητές της πίστεως να εγκαταλείψουν τον Χριστό και να προσκυνήσουν τα άψυχα είδωλα. Η σθεναρή τους πίστη τους οδήγησε αλυσοδεμένους στη φυλακή, ενώ ετοιμάστηκε ένα πυρακτωμένο καμίνι για να τους ρίξουν μέσα. Το μίσος και η σκληρότητα του βασιλιά έφτασε και μέχρι την ίδια τη μητέρα του, όταν ο Ακίνδυνος του είπε ότι ορθά η μητέρα του τον ονόμασε Σαβώριο, αφού σημαίνει πατέρας των δαιμόνων. Όταν μάλιστα ρωτήθηκε η μητέρα του, εάν πράγματι έχει αυτή τη σημασία το όνομά του, εκείνη απάντησε θετικά προκαλώντας τη λυσσαλέα οργή του βασιλιά, ο οποίος και τη γρονθοκόπησε. Βλέποντας τη μανία του γιου της, η μητέρα ζήτησε από τον Θεό να μην συγχωρήσει την ασέβειά του. Στο μεταξύ οι τρεις μάρτυρες ευρισκόμενοι μπροστά στο πυρακτωμένο καμίνι, ζήτησαν για μια ακόμη φορά το έλεος και τη βοήθεια του Θεού και κάλεσαν τους στρατιώτες να τους ρίξουν μέσα. Εκείνοι όμως επέδειξαν δειλία και αφού πήραν θάρρος από την ομολογία πίστεως των τριών αγίων, έκαναν το σημείο του Σταυρού και έπεσαν μέσα στο καμίνι 28 στρατιώτες μαζί με τους τρεις αγίους και τη μητέρα του βασιλιά. Μέσα από το πυρακτωμένο καμίνι εμφανίστηκε χορός Αγγέλων, που παρέλαβε τις ψυχές τους και τις παρέδωσε στον δικαιοκρίτη και αγωνοθέτη Θεό, ενώ άρρητη ευωδία κατέκλυσε όλο τον τόπο. Έτσι στις 2 Νοεμβρίου του 330 μ.Χ. τελείωσε η επίγεια δράση των τριών ενδόξων και καλλινίκων αθλητών της πίστεως για να τιμούνται και να δοξάζονται εσαεί από τους χριστιανούς μαζί με τους συναθλητές Αφθόνιο και Ελπιδοφόρο.

Οι αθλητικοί αγώνες και το ένδοξο μαρτύριο των πέντε αθλοφόρων μαρτύρων του 4ου μ.Χ. αιώνα, οι οποίοι είναι γνωστοί με την προσωνυμία «Άγιοι Ακίνδυνοι», υμνούνται και γεραίρονται και μέσα από τις ασματικές ακολουθίες, οι οποίες έχουν συνταχθεί προς τιμήν τους, ενώ σημαντική είναι και η λατρευτική τιμή τους στον ελλαδικό χώρο. Οι εκ Περσίας ένδοξοι και καλλίνικοι μάρτυρες τιμούνται ιδιαίτερα στη Λέσβο, αφού υπάρχουν συνολικά πέντε ιεροί ναοί επ’ ονόματί τους, ευρισκόμενοι στα Μιστεγνά, την Ερεσό, τη Βαρειά, τη Μυχού,καθώς και στην πόλη της Μυτιλήνης,παραπλεύρως του μεγαλοπρεπούς και περιωνύμου ιερού ναού του Αγίου Θεράποντος. Ο ιερός ναός των Αγίων Ακινδύνων στα Μιστεγνά της Λέσβου είναι μονόκλιτη βασιλική με σταυροειδή στέγη και κοσμείται με ωραιότατο ξυλόγλυπτο τέμπλο. Ο ιστορικός αυτός ναός ανεγέρθηκε το 1896 και αποτελούσε καθολικό ιστορικής μονής, η οποία χρονολογείται τον περασμένο αιώνα,τελείται δε σ’αυτόν πανήγυρη προς τιμήν των αγίων την Κυριακή της Σαμαρείτιδος. Οι

Άγιοι Ακίνδυνοι τιμούνται επίσης με ομώνυμους ναούς στον Μέριχα της Κύθνου, στις Λεύκες της Πάρου, στην Αντιμάχεια της Κω, στη Χώρα των Κυθήρων, στο Αμόριο του Έβρου,καθώς στο χωριό Πάνω Κυβίδες της επαρχίας Λεμεσού στην Κύπρο,όπου τελείται πανήγυρη προς τιμήν τους την Κυριακή του Θωμά. Στην Αθήνα και συγκεκριμένα στην περιοχή του δήμου των Αγίων Αναργύρων σώζεται παλαιός ιστορικός ναός των Αγίων Ακινδύνων, δίπλα από τον οποίο στις 15 Ιουλίου 2000 θεμελιώθηκε ο νέος περικαλλής και μοναδικός στην Ελλάδα ενοριακός ναός προς τιμήν των πέντε ενδόξων και καλλινίκων μαρτύρων. Παρεκκλήσιο επ' ονόματί τους υπάρχει επίσης και στο Πνευματικό Κέντρο του ιερού ναού του Αγίου Νικολάου Κάτω Πατησίων (οδού Αχαρνών). Αξιομνημόνευτες είναι και οι φορητές εικόνες που απεικονίζουν τους αγίους στους ιερούς ναούς του Αγίου Αθανασίου Θησείου και της Αγίας Αικατερίνης Πλάκας στο ιστορικό κέντρο των Αθηνών, καθώς και στον ιερό ενοριακό ναό του Αγίου Χαραλάμπους πόλεως Σάμου, όπου από ετών έχει καθιερωθεί να τελείται πανηγυρικός εορτασμός της μνήμης τους.

Είθε οι Άγιοι Ακίνδυνοι να αποδιώκουν κάθε κίνδυνο και κάθε δοκιμασία από όλους εμάς, και να μας αξιώσουν ακίνδυνα και ανεμπόδιστα να μετέχουμε και εμείς στην ανεκλάλητη χαρά της Ουρανίου Βασιλείας και της αιωνίου δόξας του Παναγάθου Τριαδικού Θεού, όπως αξιώθηκαν και Εκείνοι.

(Πηγή: pemptousia.gr)